UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Hominis venditio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

Non enim potest cogi vendere rem suam, quia quilibet voluntariè debet de re propria disponere, Leg. Cov. *lib.3.var. c.14.n....*

Excipe primò, tempore penuriæ, in hac enim potest quis à Superiore cogi, ut vendat frumentum, aliâque necessaria ad victum, vel vestitum: quando item Magistratus potest pretium iustum, spectatis omnibus circumstantiis, taxare, ac prohibere insuper, ne quis plus debito de rebus emat. Ita Doctores communiter, *in cap.1. de empt.*

Quid, si ij, qui frumento, v.g. abundant sint Ecclesiastici, poterúntne à prophano Magistratu compeli?

Respondeo, nequaquam. Sed à suo Iudice Ecclesiastico tunc cogantur.

Quid, si hi requisiti negligant; Vel eodem requiri propter distantiam, non concedatur? Respondeo. Poterit nunc potestas sæcularis, quantum moderatè fieri potest, cogere. Ita plures apud Dian. *p.1. tract.2. resol.8.* non quidem ex vi iurisdictionis, quia nulla pollent in Ecclesiasticos, sed ob summam, vel gravem necessitatem, sicuti vim vi repellendo potest summus Princeps coërcere eosdem Ecclesiasticos, quando eorum libertas nocet Reipublicæ, nec remedium ab Ecclesiastico superiore impetrari potest. Ita Molin. *t.1.d.31. vers.6.concl...* vide Dian. *ibid. resol.7.*

14. Excipe secundò: Quando quis publicè res suas exponit venales, neque enim potest, mihi iustum pretium solventi negare.

15. Excipe tertiò: Ratione publicæ necessitatis, vel utilitatis. Hinc si domus, vel prædium necessarium est ad ædificandam Ecclesiam, Hospitale, Monasterium, Scholas publicas, Palatium regium, viam publicam, &c. cogi à Principe potest Dominus, ut vendat, iusto tamen soluto pretio.

16. Excipe denique, quando nimis severè tractat Dominus servum, vel ad illicita servam cogit. Item quando unus ex Dominis cõsentiat vendere servum communem duorum aliqui, qui servum in libertatem vendicare velit. Hæc, & similia vide apud Molinam *tom.2.disput.341.*

Rem emens alienâ pecuniâ.

17. Dictum est sexto, in definitione emptionis (à te datis) id, quod amplè intelligendum est: nam etiam empta pecuniis alienis transferuntur in dominium emptoris: quamvis, ut ex se certum est, non absolvatur emptor ab onere restitutionis alienæ pecuniæ, & damnorum fortè sequentium. Non fiunt autem emptoris, quando pecuniæ sunt Ecclesiæ, Militis, Coniugis, denique Pupilli, & minoris respectu Tutoris, & Curatoris; quæ satis sit innuisse: vide Bonacinam *de contr.d.3.q.2.p.3.n.29.* aliósque ab eodem citatos.

Arrham recipiens in venditione.

18. Dictum est denique septimò: (datis, vel dandis) intellige sive integrè, sive tantummodo partim: non rarò enim datur pars pretij in venditione, sed non in arrham; id, quod pro diversis effectibus est diligenter advertendum. Explico clariùs, Quando duo de re vendenda conveniunt, duplici modo contingit, dari partem aliquam pecuniæ; Primò, ut sit pars pretij ob venditionem iam factam, & tunc debebitur quidem præfixo ab illis tempore complementum pretij: at, quia perfecta fuit venditio, neuter potest resilire à contractu, debebitúrque gabella venditioni fortè imposita, & quidem illi Gabellario, qui tunc gabellis præest. Ita de Lugo *tom.3.de Iur. d.26.sect.1. n.10.*

Secundo modo, ut ea pecunia sit in signum faciendi postea venditionem, ea lege, ut qui dedit illam pecuniæ partem, eam amittat, si contractum perficere renuat; renuere tamen possit: atque hæc propriè dicitur arrha, quæ datur in securitatem eius, qui dubitat de alterius constantia. Gabella autem in hoc casu, postea, quando fiet contractus, debebitur; & quidem Gabellario, qui tunc existet, ut ex dictis patet.

19. Petes: Hæc arrha, quæ datur in securitatem, debéne deinde, superficietur venditio, computari in pretij, necne? Respondeo, Id dependet ex voluntate contrahentium. Certe in Regionibus nostris in pretij totem computari consuevit; si tamen alia sit cõtrahentium voluntas, servanda est, nodò ea pecuniæ pars non excedat summum pretium iustum rei venditæ.

§.II. Quæ personæ vendere, & emere possint; Remissivè.

1. QVa ratione Pupilli, Minores ex Molin. *2.d.4. & 1.t.d.224.* Mariti, Vxores ex Sanchez *lib.8. mat. d.3. per totam*, Religiosi, similésque vendere, & emere, cæterosque contractus inire valeant, (vide Lugo *tom.2.disp.26.sect.3.* quoad exercendam negotiationem; quoad paupertatem lege eundem *tom.1.d.5. per tam*) An item se ipsum quis vendere, ex Fagund. *de contr. lib.2.cap.1.* vel Patér filium possit, vel Tutor, & Curator emere res Pupilli, & Minoris, *l. non licet.* & *l.si emptor §. ff. de contr. empt.* & passim agitantur apud Scriptores. Nos autem omnia non admodum frequentia, & precipuè Iurisperitorum propria persequi non debere hæc tas monet.

§.III De rebus, quæ vendi, vel emi possunt.

Hominis venditio.

1. QVi Æthiopes, & alios eiusmodi servos emunt, quos in his nostris Regionibus vendicantur, tuti sunt in conscientia. Ita Molin. *tom.1.disput.3.* Ratio est, quia quilibet venditor præsumitur bonus, & habere ius ad vendendum.

2. Dixi (in nostris Regionibus) quia Mercatores quando in Æthiopia, vel alibi emunt, aliquando non excusantur à peccato, & ab onere restitutionis, si non sunt moraliter certi, eos, quos emunt, esse vel primò Bello iusto captos; vel secundò, Nativitate servos, id est natos ab ancilla serva; vel tertiò, per iustam sententiam ob delictum condemnatos ad perpetuò serviendum; vel quartò, Iusta emptione in servitutem redactos, quia sunt quatuor capita inducentia legitimam servitutem. Fagund. *de contr. l.2.à c.2.fusè.*

Venditio Officiorum.

3. Non solùm Principes supremi, sed etiam quilibet Princeps Regi subditus, Dux, Marchio, &c. Immò, & Dominatores, Civitatúmque Prætores possunt vendere Officia sæcularia; Officia, inquam, quæ absolutè ipsorum sunt, vel ipsis absolutè data. Ita S. Thom. *opusc.21.ad Duciissam Brabantiæ*; Azor. *t.3.l.8.cap.7.q.3.* Vasquez *opusc. benef.c.2.§.3.dub.14.* Less. *cap.32.dub.4.* Fagund. *ad contract.lib.5.c.23.* de Lugo *tom.2. de iust. d.34.sect.3.* Ratio est, quia quilibet potest vendere id, quod est pretio aestimabile, & suum est. Notanter, sæcularia, dixi, quæ etiam sunt ea, quæ Episcopus, si fortè sit Marchio, ut talis est, ut Marchio absolutè dare potest; De Ecclesiasticis enim Officiis hîc nihil agimus, pertinent enim ad tractationem de Simonia.

4. Sed qua ratione dignoscat Rex, vel alij, Officium esse absolutè sub suo dominio; Respondeo, duobus signis. Alterum; si absolutè de illis disponere valent, hoc est, absque obligatione reddendi rationem cuiquam Superiori, de eorum collatione. Alterum, quia ab immemorabiliter antecessores sine alterius dependentia, seu licentia soliti sunt illa vendere. Confirmatur nam, quando Rex hæc officia iis donat, quos scit se non esse obituros, ut fœminis, vel viris nobilibus in aulæ, probabile est ex Azor. *loco citato* Regem tacitè facultatem concedere illa vendendi, seu cum pensione, aliàs